

'U voćnjaku u avgustu'

Автор(и): проф. Марија Боровинова

Дата: 15.08.2020 Број: 8/2020

Просечна месечна температура за већину земље у августу је између 23-27°C. Падавине током овог месеца су краткотрајне и врло често оскудне.

Раст изданка у августу је завршен, а плодови јесењих сорти јабука, крушака и брескве се интензивно увећавају. Током овог месеца одвија се процес диференцијације плодних пупољака. Уз ове процесе, воћке се такође снабдевају резервним хранљивим материјама.

Настављају се мере заштите усева воћа и стабала од штеточина.

У календару за јул препоручили смо да у **засадима јабука** где инфекција парше није била дозвољена, прскање против ове болести не треба спроводити. Ова препорука важи и за август. У присуству

инфекције на лишћу и плодовима и у случају честих пљусакова, и у августу се наставља ризик од касних инфекција што може довести до повећања степена оштећења плодова, што захтева прскање.

Код сорти јабука које су осетљиве на пепелницу, сузбијање ове болести се такође наставља. За истовремено сузбијање обе болести, најбоље је користити фунгициде који су ефикасни против оба патогена, као што су: Embrelia – 150 ml/da, Quimera - 20 g/da, Kumulus DF – 600-900 g/da, Luna Care – 300 g/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da, Sulgram – 750 g/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Flint Max 75 WG – 0.02%, Heliosulfur C – 150-500 ml/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%. При високим температурама не прскати са фунгицидима који садрже сумпор, јер могу изазвати опекотине код неких сорти.

Код сорти јабука које су отпорне или веома слабо осетљиве на пепелницу, за самостално сузбијање парше може се користити један од следећих фунгицида: Delan 700 WP - 50 g/da, Delan PRO - 250 ml/da, Decibel Max - 30 g/da, Dithane DG - 200 g/da, Dithane M45 - 200 g/da, Difcor 250 EC - 15 ml/da, Indar 5 EW – 100 ml/da, Karamat – 200 ml/da, Luna Experience – 20–75 ml/da, Luna Care – 300 g/da, Password 25 WG – 50 g/da, Polyram DF – 0.2%, Sankozeb 80 WP – 200 g/da, Syllit 40 SC – 160 ml/da, Syllit 544 SC – 125 ml/da, Scab 80 WG Captan – 188 g/da, Sugoby – 20 g/da, Faban – 120 ml/da, Folpan 80 WDG – 0.15%, Fontelis SC – 75 ml/da, Chorus 50 WG – 30–50 g/da, Shardif 25 EC – 20 ml/da, Difenzon 25 EC – 20 ml/da, Dishon 25 EC – 20 ml/da.

Да би се спречио развој отпорности гљивице која изазива паршу (*Venturia inaequalis*), најбоље је наизменично примењивати фунгициде са различитим механизмима деловања на патоген или користити мешавине фунгицида. На пример, фунгициде са активном супстанцом дифеноконазолом (Score 250 EC, Difcor 250 EC, Shardif 25 EC, Dishon 25 EC) треба смењивати са фунгицидима на бази крезоксим-метила (Sugoby) или ципродинила (Chorus 50 WG), као и са фунгицидима на бази додина (Syllit 40 SC) или каптана (Scab).

Сорте отпорне на паршу – Prima, COOP-10, Frolina, Liberty, Jonafree, Jonathan, Pioneer, McFree, Pilot, Topaz, Novatak, Sava, Rubinola, итд., прскају се само против пепелнице и за њих се може користити један од следећих фунгицида: Bayfidan 250 EC – 15 ml/da, Bellis – 80 g/da, Embrelia – 150 ml/da, Kozavet DF – 750 g/da, Quimera – 20 g/da, Kumulus DF – 600-900 g/da, Luna Care – 300 g/da, Systane 20 EW – 28-42 ml/da, Systane Ecozon EW – 60-185 ml/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da, Solfo 80 WG – 750 g/da, Sulgram – 750 g/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Topaz 100 EC – 25-50 ml/da, Topsin M 70 WDG – 0.12%, Flint Max 75 WG – 0.02%, Heliosulfur C – 150-500 ml/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%.

У августу се такође спроводи прскање против горке пеге (пега) код јабуке. Оштећења од ове неинфективне поремећаја на плодовима се уочавају током периода сазревања и касније током складиштења. Оштећени плодови су испуњени бројним тамним удубљеним пегамма, најчешће концентрисаним у доњем делу плода. Касније пеге постају интензивније обојене; код црвено обојених плодова постају тамноцрвене, док код жутих и зелених плодова постају светлозелене до зелене. Понекад оштећени плодови немају спољашње симптоме и не разликују се од здравих, али када се пресеку, видљиве су браон пеге расуте међу здравом плодном месом. Горке пеге представљају тамнобраон спужвасто ткиво горког укуса. Да би се спречио овај поремећај, прскати два или три пута са CaCl_2 – 0.6%. Прво прскање се спроводи око месец дана пре бербе, а следећа у размацима од 10-12 дана. Такође се препоручује листовно ђубриво Wuxal Calcium – 300-600 ml/da. Са њим се спроводи минимум 6 прскања, прво након завезивања плодова, а следећа у размацима од 12-15 дана. Неопходно је избегавати водни стрес код стабала и спроводити бербу у најповољнијим терминима за сваку сорту.

У првој половини августа спроводи се прво прскање против друге генерације јабучине свилене бубе. После 10–12 дана изводи се друго прскање, које је такође усмерено против штитасте ваши San José. За сузбијање јабучине свилене бубе, следећи инсектициди су укључени у листу одобрених производа: Avant 150 EC - 33.3 ml/da, Affirm 095 SG - 300 g/da plus 0.02% adjuvant Break-Thru, Aficar 100 EC - 30 ml/da, Affirm Opti - 200 g/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Deca EC - 30 ml/da, Dukat 25 EC – 30 ml/da, Efcymertrin 10 EC – 30 ml/da, Imidan 50 WP – 150 g/da, Calypso 480 SC – 20-25 ml/da, Coragen 20 SC – 16-30 ml/da, Meteor – 0.06%, Proteus O-TEC – 0.05-0.06%, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Harpoon – 100 ml/da, Cyclone 10 EC – 30 ml/da. Од наведених инсектицида, Affirm 095 SG - 300 g/da plus 0.02% adjuvant Break-Thru, Aficar 100 EC - 30 ml/da, Affirm Opti - 200 g/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Dukat 25 EC – 30 ml/da, Efcymertrin 10 EC – 30 ml/da, Calypso 480 SC – 20-25 ml/da, Coragen 20 SC – 16-30 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Cyclone 10 EC – 30 ml/da су такође ефикасни против минирајућих мољаца.

За сузбијање штитасте ваши San José, регистровани су следећи инсектициди: Brai - 28-50 ml/da, 0.03%, Deca EC – 50-75 ml/da, Dursban 4 EC – 150-187 ml/da, Closer 120 SC – 40 ml/da, Meteor - 90 ml/da, Mulligan – 30-50 ml/da, Proximo – 28-70 ml/da, Harpoon – 30 ml/da.

Сорте јабука које сазревају у августу и чији се усев бере у другој половини овог месеца прскају се једном против друге генерације јабучине свилене бубе инсектицидима са кратким роком чекања до бербе.

Инсектициди за сузбијање јабучине свилене бубе и штитасте ваши San José додају се назначеним фунгицидима за истовремено сузбијање штеточина на јабуци током овог периода.

За **крушку**, као и за јабуку, где инфекција парше није била дозвољена, прскање против ове болести се не спроводи у августу. У засадима крушака где је дошло до инфекције, третмани против парше морају да се наставе. За сузбијање ове болести користи се један од фунгицида наведених за паршу јабуке. Против обичне крушкине бубамаре, у раствору фунгицида се додаје један од следећих инсектицида: Vermectin – 37.5–120 ml/da, Vaztak New 100 EC – 20 ml/da, Valmec – 37.5–120 ml/da, Deca EC – 75 ml/da, Delegate 250 WG – 30 g/da, Laota – 37.5-120 ml/da, Meteor – 90 ml/da, Movento 100 SC – 0.12-0.15%, Naturalis - 100-200 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha – 0.03%, Harpoon – 100 ml/da. Од наведених инсектицида, Deca EC – 75 ml/da, Delegate 250 WG – 30 g/da, Meteor – 90 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha – 0.03%, Harpoon – 100 ml/da су одобрени за јабучину свилену бубу и могу се успешно користити за истовремено сузбијање крушкине бубамаре и воћних мољаца код крушке.

Прскање фунгицидима код **дуње** је против смеђе трулежи и смеђих листних пега, за које се користи један од следећих фунгицида: Karamat 2.5 EW – 200 ml/da, Scab 80 WG Captan – 188 g/da, Chorus 50 WG – 45-50 g/da. За сузбијање воћних мољаца, у раствору фунгицида се додаје један од инсектицида наведених за сузбијање јабучине свилене бубе.

Код **слатких и вишња**, након бербе спроводи се један третман против пегавости листа трешње (цилиндроспориозе) са: Karamat 2.5 EW – 300 ml/da, Signum - 30 g/da, Score 250 EC – 30 ml/da, Syllit 40 SC – 150 ml/da, Syllit 544 SC – 125 ml/da, Delan 700 WG – 0.05% и Flint Max 75 WG – 30 g/da. Ово прскање се спроводи само у засадима где је дошло до инфекције и где су метеоролошки услови (температура и влажност) у августу повољни за развој болести.

Одмах након бербе, када се утврди оштећење од бактеријског рака (пљусавице) изазваног од *Pseudomonas syringae*, код слатких и вишња, спроводи се резница за уклањање заражених грана